

Menekülés

1984-ben született Budapestén. Költő, író. Jelenleg a Károli Gáspár Református Egyetem hallgatója. Az *Ártér* című irodalmi, képzőművészeti és közéleti folyóirat alapító szerkesztője. Legutóbbi írását 2008. 8. számunkban közöltük.

Egészen közel simul el mellettem, talán össze is érünk, amikor észreveszem, hogy a leejtett vászonzsebkendő földet ér, nyilván a zsebéből eshetett ki. Azonnal lehajolok, hogy fölvegyem, s ez a néhány másodperc, miközben kinyílik a metrókocsi ajtaja, elég is, hogy szinte teljes mértékben eltűnjön a szemem elől, már csak a piros, egészen hosszú kabátjának sarkát látom elvillanni, ahogy a mozgólépcső felé haladva távolodik az embertömegben, akik arra készülnek, hogy megrohmozzák így reggel szállítójukat. Némi habozás után, a csengőhang megszólalása közben, kilépek a kocsiból, hogy megpróbáljam utolérni és visszaadni a zsebkendőt, bár az esély bennem egyre halványul, a remény arra nézve, hogy beérhetem egyáltalán, hogy egy kedves mosolyt kierőszakolva, átnyújthassam ezt a halványlila kendőt, amit menet közben erősen szorítva becsúsztatok a jobb zsebembe. Elfordulok én is hát a mozgólépcső irányába, előttem vagy egy tucat ember tornyosul, a bizonytalanságot erősítve, és ahogy néhány másodperc elteltével közösen rálépünk a mozgó alkalmatosságra, én ki-kitekintve próbálom fürkészni, hogy egyáltalán befogható-e látóterembe a fiatal nő, hogy előttem halad-e a lépcsőn, s hogy van-e még értelme törnöm magam egy ilyen kis apróság miatt, amit lehet, hogy észre sem vesz, vagy ha már meg is történt, elfelejtette, netán lemondott róla. Igen, mert mi van, ha azonnal, ahogy a zsebébe nyúl, hogy használja ezt a kendőt, rádöbben, az már nincs a birtokában, hogy valahol, ki tudja, hol, elveszítette, s meglétének bizonyossága először apró dühként, majd bosszantó hiányként tornyosul, legvégül egy beletörődést követő felejtéssel zárul benne. Mert ki tudja, mik is járnak az agyában?, hová tart éppen?, hogy mi az, ami valójában fontos a számára?, de persze az sem kizárható, hogy évődik azon, hogy elveszett, feltéve, ha valóban szembesült már ezzel a hiánnyal, hogy talán egy fontos dolog tűnt el számára, ami — bármily furcsa is ez a gondolat — mindennél jelentősebb. Mert honnan lehetne sejteni, kitől kapta?, milyen emlékek, vágyak, illatok kapcsolódnak egy ilyen aprósághoz?, amit én egyre csak szorítok a zsebemben, nehogy valami lehetetlen oknál fogva én is elveszítsem. És milyen furcsa az is, hogy már nemcsak az ő életének része, s ha netán lemondott róla, az is lehet, hogy számomra jelentőségtelesebb, mint számára valaha is volt. E közben felérünk a mozgólépcső tetejére, s hasonlóképpen, ahogy az imént történt, már csak néhány pillanatra láthatom az elsuhanó piros vagy inkább vörösés árnyalatú kabátot, de ekkor úgy érzem, hogy beérhetem, ha igazán sietek; van még időm, hogy odaérjek a munkába, szokásaimhoz tartozik, hogy jóval korábban elindulok, hogy ha netán közbejönne bármi is, ne érjen váratlanul. Közben én is elérem a lépcsőfeljárót, gyors lépésekkel feljutok a felszínre, ahonnan jobb

rálátás nyílik az engem körülvevő világra, és nyomban megpillantom a nőt, ahogy éppen az egyik közeli úttesten halad át, ahol már villog a lámpa. Menet közben visszafordul, körbenéz, és elkapja a tekintetemet, ami elég határozottan rászegeződik, de mielőtt intethetnék, elkapja a fejét és szemmel láthatóan gyorsítva léptein befordul egy közeli utcába — én megint lemaradtam. Értetlenül állok oda az átkelőhöz, mert abból, ahogyan reagált, hiszen nem lehetett nem észrevenni, ahogy elkapja a fejét, arra következtetek, hogy sejtí, akarok valamit tőle, s ebből az is következik, hogy még nem fedezte fel a hiányát a zsebkendőnek, így persze nem adhatom fel a dolgot, egyébként is zavartak mindig is az ilyen félreértések, a kommunikáció csökevényei, amikor egy pillantás, egy gesztus olyan módon felülír mindent, hogy azután lehet, a szó is kevés, hogy az ember megmagyarázza szándékait. Nem várom meg, míg zöldre vált a lámpa, az éppen feltornyosuló kocsik közt átvágok a kétsávos úton, majd befordulok az utcába, ahová korábban ő is, s ahogy megítélhetem, mintegy száz méterre haladhat előttem a másik oldalon. Kihúszom zsebemből a zsebkendőt, s jobb ötlet híján, miközben egyre gyorsabbá teszem lépteimet, lobogtatni kezdem. Először még az is megfordul a fejemben, hogy netán átkiáltok a túloldalra, de aztán megjídek, hiszen mi is volna az? hogy szólítanám meg? — végül elvetem az ötletet. Szinte teljesen megfeledkezem magamról, a reggeli fáradtság, a tudat, hogy a munka felőröl, az iroda neszeinek elviselhetetlen garmadája, a munkatársak jelenléte, nyaggatása, a fáradtságos ügyintézés... ezek most mind háttérbe szorulnak, szinte teljesen eltűnnek, csak erre, az éppen aktuális feladatra, mert így tekintek rá, koncentrálok. Aztán ismét hátranéz; találkozik a tekintetünk, s mivel közben sikerül jobban megközelítenem, a szemében felfedezek valami riadalmat, félelmet, amin azonnal érződik, hogy nekem szól. Nem a világnak, nem a reggelnek, ami mindenkinek olyan nehéz, nem, erről azonnal látszik, hogy nekem, személy szerint nekem címezték, s ezt az ismét gyorsuló léptek, a már-már futásba áthajló sebesség is bizonyítja. Egyre jobban lobogtatom a zsebkendőt, átléptek a túloldalra, de ekkorra már ismét eltűnik az utca végén, és újra szem elől veszítem. Gyorsabbra veszem a lépteimet; már én is szinte futok, s közben az értetlenség, ami egyre inkább formálódik bennem, egy afféle daccal vegyül, hogy mégsem hagyhatom annyiban a dolgot, ha már idáig követtem, ha ennyi időt rászántam a dologra, s ha mindannak, amit idáig végiggondoltam, csak a fele netán igaz; én is balra fordulok és újra megpillantom a nőt, ott áll egy villanypózna mellett, szemmel láthatóan rám vár. Megtorpanok a sarkon. Próbálok megérteni a szituációt, azt a tekintetet, amit rám meresztett, mikor kiléptem az utcafrontra, azt a gyűlöletet és megvetést, ami a szeméből felém sugárzott, s egyben azt a várakozást, azt a készülődést, ami a levegőben úszott kettőnk között. Leengedem a kezem, nem lobogtatom tovább a zsebkendőt, egyébként is látnia kell, hogy nálam van, és amint újra

felemelem, hogy jelezzem, csak át akarom nyújtani, hogy nem ártó a szándék, hogy én csak odaadom és már megyek is, mert tőlem nem kell félnie, előlem nem kell menekülni, bennem meg lehet bízni, hogy én csak adni szeretnék és nem elvenni, abban a pillanatban ismét az a félelem, az az üldözött nyugtalanság ül ki az arcára, ami azt sugározta felém, hogy bármit, csak ezt ne, hogy hagyjam, hogy menjek... Rohanni kezd, és ez már nem csak az a gyorsított tempó, amit korábban felvett, szó szerint fut, ahogy csak bír, és már nem is a zsebkendő miatt, nem azért, merthogy kötelesség, s nem is a jó szándék által vezetve, inkább a kíváncsiság okán, a vágy miatt, hogy megértssem; én is futni kezdek, nem gondolva arra, hogy milyen fájdalmat, vesződést, félelmet okozhatok ezzel, de úgy érzem, muszáj megértenem, hogy miért, hogy hová, s valójában ki elől menekül. A zsebkendőt még mindig ott szorongatom a kezemben, áthaladunk néhány zebrán, befordulunk jó néhány sarkon, és sikerül is majdhogynem beérnem, amikor befordul egy bérház kapuján és eltűnik előlem a lépcsőház sötétjében. Belépek én is a kapun, majd megállok az első lépcsőfordulóban, fülelek, hátha hallok valamit, de néhány perc is el kell, hogy teljen, mire a második emelet gangján megpillantom a piros ruhát. Most már az a vadászösztön is hajt, ami csak egész ritkán fogja el az embert, és valami spontán indulat hevében, nem tudom, mért pont így, felkiáltok: „Állj csak meg!” — A nő ettől megtorpan, majd ezt követően lenéz a gangról. Feltehetőleg nem lát belőlem semmit, mert az árkád alatti homályos részen állok, zsebre tett kézzel várva, hogy mi fog történni. „Takarodjon innen...” — üvölt vissza, majd egy kulcsosomót elővéve, odalépve egy hozzá közeli ajtóhoz, babrálni kezd a zárral. Nem engedhetem meg — gondolom magamban —, hogy elveszítsem, mert hiszen meg kell, hogy értsem, mi ez az egész, hogy hogyan jutottam, jutottunk idáig, amikor nekem csak egy zsebkendőt állt és tulajdonképpen áll is szándékomban átnyújtani. Meg akarom érteni, mi készítette a menekülésre, mert hát menekült, ez kétségtelen, s meg akarom azt is érteni, hogy engem mi készítetett erre a rohanásra; merthogy nemcsak a zsebkendő, nem. Szánalmas dolog volna azzal áltatnom magam, hogy csak azért vagyok itt, mert jót akarok cselekedni... Ismét futni kezdek, fel a lépcsőn, hogy még felérjek a gangra, mielőtt eltűnik abban a lakásban, s minek következményeképpen valószínűleg nem láthatom többé. Szerencsémre nem sikerült kinyitnia az összes zárat, mire felérek. Már ott állok mögötte, ő abba hagyja a zár kinyitását, azonban nem fordul meg, egészen összehúzódkodva a korláthoz húzódik. Hirtelen engem is eltölt a bizonytalanság, teljesen elvesztem a hitem abban, hogy mit is keresek itt, hiszen tulajdonképpen fogalmam sincsen; rászorítok a zsebemben nyomorgó zsebkendőre, közben a mellkasom tájékán is valami hasonló érzés önt el belülről, zakatolok, és érzem, hogy ez nem a rohanás miatt van. Egyszerűen csak félek. Közelebb lépek a nőhöz, aki pontosan érzi a kettőnk közti távolságot, s nyomban ő is arrébb húzódik a

korlát mellett. Nem tudom, hogy mit mondjak, már bánom, hogy idejöttem, hogy követtem, hogy rohantam én is, ahogy csak bírtam, bárcsak otthagytam volna a zsebkendőt a metró padlózatán... Eközben a nőből feltör valami nyomorgó, zokogással vegyülő, nyüszítő hang, ami megrettent, és hátra is lépek egy méterrel. Megfordul és rám emeli a tekintetét, amit bárcsak ne tenne. Az arca, ahhoz képest, ahogy eddig láthattam, mikor rám meredt még kint az utcán, gyűlölködő, megvető tekintettel, teljesen eltorzult; a zokogástól alig lehet látni a formákat, amik egy arca jellemzőek, mintha valami ülne ez előtt a tekintet előtt. Amikor benyúlok a zsebembe, hogy elővegyem a zsebkendőt, hogy végre átadhassam és megszabadulhassak ettől az iszonyattól, ő is a saját zsebébe nyúl, és kiemel egy pénztárcát: az én tárcámat. Azonnal belém nyilall az a pillanat, amikor hozzám simult a metrón, mielőtt én a zsebkendővel voltam elfoglalva. A kendőt lassan emelem ki a zsebemből, de valamiért a mozdulat is, amit elkezdtem, abbamarad, visszatolom a kezem a zsebem mélyére. A nő lehajtott fejjel nyújtja felém a tárcát, de valamiért undor fog el az egész szituációtól, ami — úgy érzem — az érthetlenségéből fakad. Kérdően nézhetek a nőre, mert ismét zokogni kezd, majd lehajtott fejjel motyog, amit először nem igazán értek: „...vagyok, én... nem akartam, tudja. Beteg vagyok...” „Hogy?” — kérdezek vissza, majd egy cseppet közelebb lépek. „Nem azért lopok, mert... hanem mert muszáj, valami erre késztet, és már nem bírom tovább!...” — ezt követően elejti a tárcát, majd átveti magát a korláton, a ruhája beleakad a kiálló kovácsoltvasba, végighasad, s ez után már csak egy tompa puffanás hallatszik.

Pár órával később, mikor a hullát a mentők elviszik az udvarról, az egyik rendőr odalép hozzám, papírral a kezében: „A lakóktól azt az információt kaptuk, hogy feltehetőleg maga látta utoljára élve. Milyen kapcsolata volt az elhunyttal, ismerte egyáltalán?”

Nem válaszolok semmit, hagyom, hogy bevigyenek a kapitányságra.